

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/22/EG

av den 23 april 2009

om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen

(kodifierad version)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentet och rådets direktiv 98/27/EG av den 19 maj 1998, om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen ⁽³⁾ har ändrats flera gånger på väsentliga punkter ⁽⁴⁾. För att skapa klarhet och överskåd-
lighet bör det direktivet kodifieras.

(2) I vissa direktiv, som anges i förteckningen i bilaga I till detta direktiv, föreskrivs bestämmelser om skydd för konsumenternas intressen.

(3) Med de mekanismer som nu finns på såväl nationell nivå som på gemenskapsnivå för att säkerställa att dessa direktiv följs, är det inte alltid möjligt att få överträdelser som skadar konsumenternas kollektiva intressen att upphöra i rätt tid. Kollektiva intressen är sådana intressen som inte innefattar kumulering av enskildas intressen, vilka enskilda har skadats genom en överträdelse. Detta påverkar inte talan som väcks av enskilda, som har skadats genom en överträdelse.

(4) När det gäller direktivets syfte att få sådan verksamhet som är olaglig enligt de nationella bestämmelserna att upphöra, kan verkningarna av nationella åtgärder för att införa de ovannämnda direktiven, inklusive sådana skyddsåtgärder som går utöver den nivå som krävs i de direktiven, motverkas, under förutsättning att de är förenliga med fördraget och tillåtliga enligt de direktiven, om verksamheten får effekt i en annan medlemsstat än den i vilken den har sitt ursprung.

(5) Dessa svårigheter kan splittra en väl fungerande inre marknad, eftersom de innebär att det är tillräckligt att flytta källan till en olaglig verksamhet till ett annat land för att förlägga den utom räckhåll för alla rättsliga åtgärder och detta utgör en snedvridning av konkurrensen.

(6) Dessa svårigheter kommer sannolikt att minska konsumenternas förtroende för den inre marknaden och kan komma att begränsa handlingsutrymmet för organisationer som företräder konsumenternas kollektiva intressen, eller oberoende offentliga organ som är ansvariga för att skydda konsumenternas kollektiva intressen, när dessa påverkas negativt av verksamhet som innebär att gemenskapsrätten överträds.

(7) Eftersom sådan verksamhet ofta sträcker sig bortom medlemsstaternas gränser, brådskar det att genomföra en viss tillnärmning av de nationella bestämmelser som är utarbetade för att få denna olagliga verksamhet att upphöra, oavsett i vilken medlemsstat den olagliga verksamheten har fått effekt. Med avseende på behörighet ska detta inte påverka den internationella privaträttens regler eller mellan medlemsstaterna gällande konventioner, varvid hänsyn ska tas till de allmänna skyldigheter för medlemsstaterna som härrör från fördraget, särskilt dem som har samband med att den inre marknaden fungerar väl.

⁽¹⁾ EUT C 161, 13.7.2007, s. 39.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 19 juni 2007 (EUT C 146 E, 12.6.2008, s. 73) och rådets beslut av den 23 mars 2009.

⁽³⁾ EGT L 166, 11.6.1998, s. 51.

⁽⁴⁾ Se bilaga II, del A.

(8) Syftet med den tänkta åtgärden kan endast uppnås av gemenskapen och det åligger följaktligen gemenskapen att vidta åtgärder.

- (9) I enlighet med artikel 5 tredje stycket i fördraget åligger det gemenskapen att inte vidta någon åtgärd som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördraget. I överensstämmelse med den artikeln måste särdragen hos de nationella rättsordningarna beaktas i så stor utsträckning som bara är möjligt genom att medlemsstaterna tillåts att fritt välja mellan olika alternativ, som har samma verkan. De domstolar eller administrativa myndigheter som är behöriga att fatta beslut i de förfaranden som avses i detta direktiv bör ha rätt att granska verkningarna av tidigare beslut.
- (10) Ett alternativ bör bestå i att ett eller flera oberoende offentliga organ, med särskilt ansvar för att skydda konsumenternas kollektiva intressen, utövar rätten till talan i frågor som framläggs i detta direktiv. Ett annat alternativ bör sörja för att organisationer, vilkas ändamål är att skydda konsumenternas kollektiva intressen, utövar dessa rättigheter i enlighet med de kriterier som föreskrivs i nationell lag.
- (11) Medlemsstaterna bör kunna välja mellan eller kombinera båda dessa alternativ när de på nationell nivå utser de organ och/eller organisationer som ska vara behöriga för ändamålen i detta direktiv.
- (12) För överträdelser inom gemenskapen bör principen om ömsesidigt erkännande tillämpas på dessa organ och/eller organisationer. Medlemsstaterna bör på begäran av sina nationella inrättningar meddela kommissionen namn och syfte avseende de nationella inrättningar som är godkända för att väcka talan i deras eget land enligt bestämmelserna i detta direktiv.
- (13) Det är kommissionens sak att i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra en förteckning över dessa godkända inrättningar. Till dess att ett meddelande om motsatsen offentliggörs, anses en godkänd inrättning ha rättskapacitet om dess namn ingår i den förteckningen.
- (14) Medlemsstaterna bör kunna kräva att den part som avser att ansöka om förbudsföreläggande på förhand samråder med svaranden, så att denne får möjlighet att upphöra med den omtvistade överträdelsen. Medlemsstaten bör kunna kräva att detta föregående samråd sker tillsammans med ett oberoende offentligt organ, som utses av dessa medlemsstater.
- (15) Om medlemsstaterna har bestämt att föregående samråd ska äga rum bör en frist om två veckor sättas ut från det att begäran om samråd tagits emot, och om överträdelsen inte har upphört inom fristen får sökanden väcka talan hos den behöriga domstolen eller administrativa myndigheten utan ytterligare dröjsmål.

- (16) Det är lämpligt att kommissionen framlägger en rapport om hur detta direktiv fungerar och särskilt om dess tillämpningsområde och om verkan av föregående samråd.
- (17) Tillämpningen av detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.
- (18) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av de direktiv som anges i bilaga II, del B.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är att närma medlemsstaternas lagar och andra författningar till varandra när det gäller åtgärder för förbudsföreläggande enligt artikel 2 för skydd för de kollektiva konsumentintressen som omfattas av de direktiv som anges i förteckningen i bilaga I för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl.

2. Med överträdelse avses i detta direktiv varje handling som strider mot de direktiv som anges i förteckningen i bilaga I, så som de införlivats i medlemsstaternas nationella rättsordningar, och som skadar de kollektiva intressen som avses i punkt 1.

Artikel 2

Åtgärder för förbudsföreläggande

1. Medlemsstaterna ska utse de domstolar eller administrativa myndigheter som ska vara behöriga att besluta vid förfaranden som inleds av sådana godkända inrättningar som avses i artikel 3 om att

- a) så snart som möjligt, och där det är lämpligt inom ramen för ett förenklat förfarande, meddela föreläggande om upphörande av eller förbud mot varje överträdelse,
- b) där det är lämpligt vidta åtgärder som att offentliggöra beslutet, helt eller delvis och på sätt som bedöms som lämpligt, och/eller offentliggöra ett beriktigande i syfte att undanröja fortsatta verkningar av överträdelsen,
- c) i den mån rättsordningen i den berörda medlemsstaten tillåter, ålägga svaranden, om han är tappande part, att till statskassan eller annan mottagare som utses i eller enligt nationell lagstiftning betala dagsböter eller andra böter, som föreskrivs i nationell lagstiftning, om han underlåter att rätta sig efter beslutet inom en frist som domstolar eller administrativa myndigheter bestämmer för att säkerställa att besluten följs.

2. Detta direktiv ska inte påverka internationell-privaträttsliga regler med avseende på tillämplig lag och leder således till tillämpning av antingen lagen i den medlemsstat där överträdelsen har sitt ursprung eller lagen i den medlemsstat där överträdelsen får effekt.

Artikel 3

Inrättningar som kan föra talan

Med *godkänd inrättning* avses i detta direktiv varje organ eller organisation som vederbörligen inrättas i enlighet med lagen i en medlemsstat och som har ett berättigat intresse av att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1 följs, särskilt

- a) ett eller flera oberoende offentliga organ med särskilt ansvar för att skydda de intressen som avses i artikel 1 i medlemsstater där sådana organ finns, och/eller
- b) organisationer vilkas syfte är att skydda de intressen som avses i artikel 1, i enlighet med de kriterier som föreskrivs i deras nationella lag.

Artikel 4

Överträdelser inom gemenskapen

1. Varje medlemsstat ska, om en överträdelse har sitt ursprung i den medlemsstaten, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att varje godkänd inrättning från en annan medlemsstat, där de intressen som skyddas av den godkända inrättningen påverkas av överträdelsen, får ansöka hos den domstol eller den administrativa myndighet som avses i artikel 2 mot uppvisande av den förteckning som nämns i punkt 3 i denna artikel. Domstolarna eller de administrativa myndigheterna ska godta denna förteckning som bevis på den godkända inrättningens rättskapacitet utan att deras rätt att pröva om den godkända inrättningens syfte berättigar att den vidtar åtgärder i ett bestämt fall påverkas.

2. För överträdelser inom gemenskapen, och utan att det påverkar de rättigheter som andra inrättningar har enligt nationell lagstiftning, ska medlemsstaterna på begäran av sina godkända inrättningar meddela kommissionen att dessa inrättningar är godkända för att väcka talan enligt artikel 2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om dessa godkända inrättnings namn och syfte.

3. Kommissionen ska utarbeta en förteckning över de godkända inrättningar som avses i punkt 2 med angivande av deras syfte. Denna förteckning ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*; ändringar i denna förteckning ska offentliggöras

utan dröjsmål och den med nya uppgifter kompletterade förteckningen ska offentliggöras var sjätte månad.

Artikel 5

Föregående samråd

1. Medlemsstaterna får införa eller behålla bestämmelser enligt vilka den part som avser att ansöka om förbudsföreläggande kan inleda detta förfarande först efter att ha försökt att få överträdelsen att upphöra genom samråd med antingen svaranden eller både med svaranden och en sådan godkänd inrättning som avses i artikel 3 a i den medlemsstat där förbudsföreläggande söks. Det är medlemsstaten som ska avgöra om den part som ansöker om förbudsföreläggande måste samråda med den godkända inrättningen. Om överträdelsen inte upphör inom två veckor efter det att begäran om samråd har mottagits, får den berörda parten väcka talan om förbudsföreläggande utan ytterligare dröjsmål.

2. De regler för föregående samråd som antas av medlemsstaterna ska anmälas till kommissionen och offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 6

Rapporter

1. Vart tredje år och första gången senast den 2 juli 2003 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv.

2. Kommissionen ska i sin första rapport särskilt granska

- a) detta direktivs tillämpningsområde i förhållande till skyddet för kollektiva intressen för personer som är verksamma inom handel, industri, hantverk eller fria yrken,
- b) detta direktivs tillämpningsområde som det stadgas i de direktiv som ingår i förteckningen i bilagan,
- c) om det föregående samrådet i artikel 5 har bidragit till ett effektivt konsumentskydd.

Där det är lämpligt ska denna rapport åtföljas av förslag som syftar till att ändra detta direktiv.

Artikel 7

Bestämmelser om mer omfattande åtgärder

Detta direktiv ska inte utgöra hinder för medlemsstaterna att anta eller behålla bestämmelser som är utarbetade för att tillerkänna godkända inrättningar och alla andra berörda personer mer vittgående rättigheter att väcka talan på nationell nivå.

*Artikel 8***Genomförande**

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lag som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 9***Upphävande**

Direktiv 98/27/EG, i dess lydelse enligt de direktiv som anges i bilaga II del A, ska upphöra att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning som anges i bilaga II del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

*Artikel 10***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den 29 december 2009.

*Artikel 11***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 23 april 2009.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

P. NEČAS

Ordförande

BILAGA I

FÖRTECKNING ÖVER DIREKTIV SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 1 ⁽¹⁾

1. Rådets direktiv 85/577/EEG av den 20 december 1985 för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler (EGT L 372, 31.12.1985, s. 31).
2. Rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter (EGT L 42, 12.2.1987, s. 48) ⁽²⁾.
3. Rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television: artiklarna 10-21 (EGT L 298, 17.10.1989, s. 23).
4. Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang (EGT L 158, 23.6.1990, s. 59).
5. Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (EGT L 144, 4.6.1997, s. 19).
7. Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier (EGT L 171, 7.7.1999, s. 12).
8. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).
9. Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel: artiklarna 86-100 (EGT L 311, 28.11.2001, s. 67).
10. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16).
11. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).
12. Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).
13. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/122/EG av den 14 januari 2009 om konsumentskydd vid vissa aspekter av avtal om tidsdelat boende, långfristiga semesterprodukter, återförsäljning och byte (EUT L 33, 3.2.2009, s. 10).

⁽¹⁾ Direktiv nr 5, 6, 9 och 11 innehåller särskilda bestämmelser om förbudsföreläggande.

⁽²⁾ Det direktivet har upphävts och ersatts med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66) med verkan från och med den 12 maj 2010.

BILAGA II

DEL A

Upphävt direktiv och ändringar av det i kronologisk ordning

(som det hänvisas till i artikel 9)

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG
(EGT L 166, 11.6.1998, s. 51)

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG enbart artikel 10
(EGT L 171, 7.7.1999, s. 12)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG enbart artikel 18.2
(EGT L 178, 17.7.2000, s. 1)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG enbart artikel 19
(EGT L 271, 9.10.2002, s. 16)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG enbart artikel 16.1
(EUT L 149, 11.6.2005, s. 22)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG enbart artikel 42
(EUT L 376, 27.12.2006, s. 36)

DEL B

Tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning

(som det hänvisas till i artikel 9)

Direktiv	Tidsfrister för införlivande	Datum för tillämpning
Direktiv 98/27/EG	1 januari 2001	-
Direktiv 1999/44/EG	1 januari 2002	–
Direktiv 2000/31/EG	16 januari 2002	–
Direktiv 2002/65/EG	9 oktober 2004	–
Direktiv 2005/29/EG	12 juni 2007	12 december 2007
Direktiv 2006/123/EG	28 december 2009	–

BILAGA III

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 98/27/EG	Detta direktiv
Artiklarna 1-5	Artiklarna 1-5
Artikel 6.1	Artikel 6.1
Artikel 6.2 första stycket första strecksatsen	Artikel 6.2 första stycket a
Artikel 6.2 första stycket andra strecksatsen	Artikel 6.2 första stycket b
Artikel 6.2 första stycket tredje strecksatsen	Artikel 6.2 första stycket c
Artikel 6.2 andra stycket	Artikel 6.2 andra stycket
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8.1	—
Artikel 8.2	Artikel 8
—	Artikel 9
Artikel 9	Artikel 10
Artikel 10	Artikel 11
Bilaga	Bilaga I
—	Bilaga II
—	Bilaga III